

Verslag Geuzenmaand 2023

1 Vooraf

Het thema voor de Geuzenmaand 2023: 'Kwetsbare vrijheid'

Al filosoferend over een aansprekend thema kwam bij het bestuur van de Stichting Geuzenmaand onder meer naar voren dat het museum Oranjehotel in Scheveningen, waar de Geuzen gevangen werden gehouden, tegen bezoekers zegt: 'Besef hoe kwetsbaar vrijheid is'. Hoe meer vrijheid ingeperkt wordt, hoe meer je ernaar verlangt en beseft hoe kwetsbaar vrijheid eigenlijk is. Dat geldt zeker in landen waar je niet meer zomaar voor je mening kan uit komen.

Kijkend naar onze eigen situatie kun je zien dat we in Nederland op onze eigen manier worstelen met de vrijheid van elk individu. Betekent vrijheid dat je alles mag zeggen wat je zeggen wil? Staat deze vrijheid niet op gespannen voet met de vrijheid van anderen? Mag de vrijheid van de één wel ten koste van de ander gaan?

Zo kwam het tot de keuze van het met twee woorden kernachtig samengevatte thema '***Kwetsbare vrijheid***'.

Geuzenpenning 2023 voor mensenrechtenorganisatie in Myanmar

De Geuzenpenning 2023 is toegekend aan de Myanmarese mensenrechtenorganisatie Assistance Association for Political Prisoners (AAPP). Deze organisatie zet zich al sinds 2000 in om het lot van de duizenden politieke gevangen in het land te verbeteren. AAPP ondersteunt politieke gevangenen vanuit Thailand. Voor de militaire coup in Myanmar had de organisatie een kantoor in het land zelf, maar dat is nu gesloten. Sinds de coup zijn volgens de organisatie meer dan 2750 mensen gedood, van wie bijna 900 in gevangenschap. De heer Min Min, die zelf vijf jaar, twee maanden en zeven dagen in eenzame opsluiting heeft gezeten, nam de onderscheiding namens AAPP op 13 maart in de Grote Kerk in ontvangst. De politiek ex-gevangene ziet de onderscheiding als een enorme aanmoediging. 'Deze onderscheiding laat ons zien dat de wereld ons niet in de steek laat. Het geeft ons meer energie om nog harder te werken om schendingen van mensenrechten in Myanmar te stoppen.'

De Geuzenpenning 2023 werd op maandag 13 maart uitgereikt in de Grote Kerk van Vlaardingen aan de Myanmarese mensenrechtenorganisatie Assistance Association for Political Prisoners (AAPP). Dat gebeurt door journalist Step Vaessen. Step Vaessen heeft jarenlang het nieuws over Azië verslagen voor de NOS en vanaf 2006 voor Al Jazeera.

Terugblik op de Geuzenmaand 2023

Terugkijkend op deze Geuzenmaand hebben we geconstateerd dat er opnieuw een mooi programma is neergezet. Vele vrijwilligers vanuit diverse groeperingen in Vlaardingen hebben hard meegewerkt om dit programma inhoudelijk goed voor elkaar te krijgen. Naar ons idee is dat ook prima gelukt. Heel veel dank daarvoor! De openingsavond met de *Geuzenlezing* door Kim Putters van het

'Nationaal Comité 4 en 5 mei' als begenadigd spreker was een uitstekende start voor deze Geuzenmaand waarin het thema 'Kwetsbare vrijheid' centraal stond.

Elke week waren er weer andere activiteiten waarvan de meeste heel erg goed werden bezocht. Niet alleen door de 'insiders', maar ook zagen we nieuwe en soms zelfs 'bekende' gezichten. Bij de Tweede Geuzen Wandelmars bijvoorbeeld, waar politievakbondsman en geboren Vlaardinger Jan Struijs aan meeliep.

Foto's en Nieuwsbrieven

Vrijwel wekelijks zijn Nieuwsbrieven verstuurd die ook op de website werden gepubliceerd. Dit Jaarverslag is gebaseerd op de teksten uit deze Nieuwsbrieven. Een selectie van door fotograaf Rob van Herwaarden gedurende de Geuzenmaand gemaakte beelden van de diverse activiteiten is te vinden via: [Foto's 2023 – Geuzenmaand](#)

2 Activiteiten in 2023

Zaterdag 4 maart in Museum Vlaardingen:

Opening van de kunstexpositie 'Kwetsbare vrijheid'

In Museum Vlaardingen is onder leiding van curator Jan van Dorp een kunsttentoonstelling ingericht waarbij in 2023 de nadruk viel op de kunstvorm grafiek.

De expositie werd officieel geopend door burgemeester Wijbenga – van Nieuwenhuizen. Grafiek is een oude, arbeidsintensieve techniek, waarbij kennis en vaardigheden worden doorgegeven van generatie op generatie. Jonge kunstenaars experimenteerden met het combineren van oude en nieuwe drukvormen, soms ook in combinatie met computertechnieken. De tentoonstelling liet dan ook een ruime interpretatie van het woord 'grafisch' zien. De deelnemende kunstenaars vormden een mooie mix van jonge enthousiaste grafici, senior vakmensen en oude meesters.

Workshops, lezing en demonstraties

Er werd in het museum een kleine grafiekwerkplaats ingericht waar gedurende de tentoonstelling workshops en demonstraties gehouden werden.

Omdat Jan van Dorp graag oude met jonge meesters verbindt bij het doorgeven van het vak had hij voor de muzikale ondersteuning bij de opening musicus Remus Aussen uitgedaagd dit ook te doen en daarbij de kwetsbaarheid van vrijheid te laten zien. Aussen pakte de handschoen op en 'verbond' zich met zijn leerling Karel, samen met diens grootvader Cyril, met de oude meesters van de popmuziek... Ze namen de fakkel over van Muddy Waters, Sonny Boy Williamson en vooral van bassist/songsmith Willie Dixon. Mannen die hun hele leven de 'vrijheid' hadden om te spelen, maar hebben moeten knokken om betaald te worden volgens wat wij nu de 'fair practice code' noemen. De gelegenheidsband speelde life muziek waarmee zwart-wit beelden werden begeleid.

Kunstexpositie verlengd

Dankzij een hoop spit- en graafwerk naar adressen konden grafische werkplaatsen in heel Nederland worden uitgenodigd om naar deze unieke expositie te komen. En dat deden velen ook. Hun commentaar, zo hoorden we, was dat deze expositie - waarin grafiek het uitgangspunt was bij de selectie van de werken – prachtig was uitgebalanceerd. Met werken van zowel jonge kunstenaars als van de oudere garde. Curator Jan van Dorp kreeg hiervoor alle lof.

Van het Groen van Prinstererlyceum kwamen honderdtwintig leerlingen in groepjes langs en kregen van Jan uitleg bij de kunstwerken te horen. Ook de workshops in de tijdelijke grafiekwerkplaats trokken de nodige bezoekers.

De tentoonstelling werd dus goed bezocht en is zelfs verlengd tot 31 mei 2023.

Zondag 5 maart in Streekmuseum Jan Anderson:

Lezing over verzetsgroep 'De Geuzen'

Jan Anderson hield in zijn eigen Streekmuseum aan de Kethelweg 50 een lezing over de verzetsgroep 'De Geuzen' en de Jodenvervolging. De toehoorders hingen geboeid aan zijn lippen.

Maandag 6 maart in De Windwijzer:
Geuzenlezing door Kim Putters

Op 6 maart 2023 werd de Geuzenmaand geopend door dr. Kim Putters, lid van het Nationaal Comité 4 en 5 mei en voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER). Putters sprak voor een volle zaal in De Windwijzer over 'kwetsbare vrijheid'. Hieronder volgen enkele onderwerpen die hij aanstipte. Vrijheid, zo lichtte Putters toe, is meer dan afwezigheid van oorlog en geweld. Het is ook leven in een open, vrije, democratische rechtsstaat. Waar iedereen bescherming geniet en politieke rechten heeft, zoals kiesrecht en vrijheid van drukpers. Maar, zo schetste Putters, ook die vrijheid is kwetsbaar en staat onder druk. Er is een groep mensen die geen vertrouwen meer heeft in onze rechtsstaat. Ze stemmen niet meer, ze geloven er niet meer in. Ze haken af omdat ze niet meer geloven dat de politiek in staat is om problemen op te lossen. Zo ontstaat een voedingsbodem voor politiek extremisme dat onze rechtsorde bedreigt. Putters gaf aan dat juist de democratische rechtsstaat de basis is voor onze vrijheid. Ze waarborgt het idee, zo zei hij, dat democratie meer is dan de macht van de helft plus 1; het is juist ook opkomen voor de rechten van minderheden. De vrijheid van het individu kent ook zijn grenzen. Wie alleen kijkt naar zijn eigen vrijheid zal volgens Putters op enig moment zien hoe armoedig dit is. We vormen met elkaar een samenleving – en dat woord omvat niet voor niets het woord SAMEN.

Vrijheid vraagt om verbinding. En verbinding vraagt om het gesprek met elkaar. Serieus, open en zonder vooroordelen. Meer dan de helft plus 1. In de discussie na zijn lezing vertelde Putters dat hij zijn hoofd breekt over de vraag hoe de stille middengroep meer betrokken kan worden. Hoe kan die stille stem zichtbaar worden gemaakt. Misschien wel met een Burgerberaad dat de politiek adviseert. Een zorgpunt dat genoemd werd is wel dat we ons steeds meer individueel opstellen. En dat sommigen teleurgesteld zijn wanneer er in de politiek compromissen worden gesloten. Dan wordt er soms zelfs gesproken over kiezersbedrog. Kim Putters' reactie was dat wanneer wij compromissen niet kunnen accepteren we dan de bijl aan de wortel leggen van onze democratie. In Nederland wordt altijd de meerderheid gezocht en wordt rekening gehouden met anderen. In een regeerakkoord zou hij het liefste opnemen dat de regering er niet alleen is voor de meerderheid, maar ook voor de mensen die niet voor een bepaalde coalitie hebben gestemd. En compromissen horen daar bij. We moeten elkaar opzoeken en een middenweg zien te vinden, zo bepleitte hij.

Maandag 6 maart in De Windwijzer:
Opening foto-expositie 'Kwetsbare vrijheid'

Uit bijna 100 ingestuurde foto's voor de foto-expositie in De Windwijzer heeft de Vlaardingse kunstenaar Beaty Czeto er 35 geselecteerd om te worden ten toon gesteld. Ook bij deze expositie was het thema 'kwetsbare vrijheid' leidend. Onder de foto's waren er twee uit Myanmar, het land waar de laureaat voor de Geuzenpenning vandaan komt

Met de foto's bij deze expositie lieten de inzenders hun beeld van kwetsbare vrijheid zien. Kwetsbare mensen vooral, waar dan ook ter wereld, maar ook kwetsbare natuur. Er zijn werken te zien van Árpád Daradics, Francis J Franck, Jasha Garritsen, Frank Hazenberg, Manja Herstel, Inge Hoefnagel, Diederik Klomberg, Ramune van Moorsel, Esther Morren, Dick van Oosten, Willem Overtoom, Wiebe Pannekoek, Bálint Szombathy, Mirjam Terpstra, Bram Uil, Theo Werner en Rob van 't Zelfde. Op de website van de Geuzenmaand was de catalogus te downloaden.

Woensdag 8 maart in Museum Vlaardingen:

Agnetalezing

Op Wereldvrouwendag werd de jaarlijkse *Agnetalezing* gehouden. Ditmaal door hoogleraar wetenschapscommunicatie en NRC-columnist Margriet van der Heijden. Haar verhaal had als titel: 'Ongekend – over vrouwen in de wetenschap die over het hoofd werden gezien'. Na afloop van de lezing werd door de Stichting Kracht van Vrouwen Vlaardingen het spel 'een kwestie van kiezen' gepresenteerd. Dit spel daagde vrouwen uit na te denken over de keuzes die zij niet alleen maken in het dagelijks leven, maar juist ook tijdens verkiezingen.

Agneta van Reewijk

De naam Agneta verwijst naar een sterke vrouw uit de Vlaardingse geschiedenis, namelijk Agneta van Reewijk (1696-1787). Zij woonde in het statige pand aan de Westhavenkade waarin momenteel Museum Vlaardingen gevestigd is. Veel mensen kennen haar echtgenoot Abraham van der Linden, maar slechts weinigen weten dat Agneta na zijn overlijden het familiebedrijf nog jaren succesvol heeft voortgezet.

Terugblik op de Agnetalezing

Agneta is niet de enige vrouw die bijna vergeten is. Margriet van der Heijden gaf heel subtiel weer hoe vrouwen geruisloos kunnen verdwijnen uit de annalen.

In haar verhaal ging zij in op het Matilda-effect waarbij de prestaties van vrouwelijke wetenschappers onterecht worden toegeschreven aan hun mannelijke collega's.

Margriet deelde met ons voorbeelden van vrouwen uit de natuurwetenschap die bijzondere ontdekkingen hebben gedaan. Alice Ball ontwikkelde bijvoorbeeld ruim honderd jaar geleden op Hawaii het eerste middel tegen lepra, dat daarna door haar baas geclaimd werd. Henrietta Leavitt bedacht de meetmethode waarmee Edwin Hubble (naar wie de Hubble-telescoop is vernoemd) liet zien dat het heelal uitdijt. Caroline Bleeker bouwde in de door haar opgerichte opticafabriek in Zeist de 'fasecontrastmicroscop' waarvoor Fritz Zernike in 1953 de Nobelprijs kreeg.

Deze voorbeelden waren voer voor discussie. In de zaal ontstond een levendige discussie over de vraag hoe het Matilda-effect gekeerd kan worden. Een belangrijke conclusie was dat onderlinge solidariteit nodig is om een verandering tot stand te kunnen brengen. Stereotype ideeën zitten namelijk niet alleen in het hoofd van mannen maar ook van vrouwen.

Na de lezing en een korte pauze ontving het museum een andere belangrijke gast. Ze is inmiddels al weer 236 jaar geleden overleden maar voor de bezoekers van Museum Vlaardingen maakte ze een uitzondering: Agneta van Reewijk verscheen in vol ornaat. Zij was aanwezig om de werkgroep 'Vrouwen: Stem!' te ondersteunen bij de presentatie van het spel 'Kwestie van Kiezen'. Dit spel daagt vrouwen uit na te denken over de keuzes die zij niet alleen maken in het dagelijks leven, maar juist ook tijdens verkiezingen. Het spel is ontwikkeld door de Stichting Flagen.

Na de presentatie kon het spel gespeeld worden. Dit gebeurde ook door een flink aantal bezoekers met groot enthousiasme. De avond werd afgesloten met een borrel die de aanwezigen de gelegenheid bood de discussie voor te zetten die al in de zaal begonnen was. Het was een inspirerende avond waaraan 77 bezoekers hebben deelgenomen.

Foto's: Corrie Kortleven

Donderdag 9 maart:

Dialogotafel PAX

Op deze dag en ook nog op drie andere data stond een Dialogotafel PAX geagendeerd over Kwetsbare Vrijheid In het kader van de Geuzenmaand. De PAX Ambassade van Vrede Vlaardingen beoogde, verspreid over vier weken in de maand maart, in vier verschillende wijken en op diverse dagdelen dialogotafels te houden. De bedoeling was dat de deelnemers onder het genot van een kopje koffie/thee met iets lekkers gestructureerd met elkaar van gedachten wisselden over het thema. Helaas was er geen of nauwelijks opkomst voor deze activiteit. Ze zijn daarom vervallen.

Donderdag 9 maart in de Stadsgehoorzaal:

Musical Checkpoint Charlie

13 augustus 1961 is een donkere bladzijde in de geschiedenis-boeken. In één nacht was wereldstad Berlijn plots in tweeën verdeeld door een muur vol prikkeldraad. Families, burens, gezinnen en vrienden waren volledig van elkaar gescheiden omdat ze niet meer welkom zijn in de andere helft van hun stad. Alles komt samen bij Checkpoint Charlie waar een Amerikaanse soldaat op wacht staat. Hij is ooggetuige van deze 'prikkeldraadzondag' waarin Berlijners wakker werden in een wereld die volledig op zijn kop stond. Op zijn post ziet hij wat die muur aanricht. De muur die hen verdeelt én verbindt.

Checkpoint Charlie was een van de controleposten in de Berlijnse Muur.

Toen Berlijn op zondagochtend 13 augustus 1961 ontwaakte bleek dat niemand meer van oost naar west of andersom mocht. Door het leggen van prikkeldraad als gevolg van de Koude Oorlog werd de wereldstad in twee delen gescheiden.

In het goed bezette theater volgden een kleine 60 leerlingen van het Groen van Prinstererlyceum het verhaal hierover. Families, burens, gezinnen en vrienden werden volledig van elkaar gescheiden omdat ze niet meer welkom waren in de andere helft van hun stad. Een indrukwekkende voorstelling over de muur die hen verdeelt én verbindt.

Zaterdag 11 maart:

De Tweede Geuzen Wandelmars

Op zaterdag 11 maart werd door Wandelvereniging Het Blauwe Vaasje voor de tweede keer een Geuzen Wandelmars georganiseerd. De 55 deelnemers werden met de bus naar Scheveningen gebracht. Daar werden de Waalsdorpervlakte en het Oranjehotel bezocht. Vanuit Scheveningen voerde een 35 km lange wandeltocht de groep via het Binnenhof terug naar het Geuzenmonument op de Markt in Vlaardingen.

De wandelmars is georganiseerd als herinnering aan de Geuzen die in het Oranjehotel zaten opgesloten. 15 Geuzen en 3 Februaristakers werden op 13 maart 1941 op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

Tijdens hun bezoek legden de deelnemers bloemen bij het Poortje en bij de cel van Sjaak Boezeman, het eerste Geuzenslachtoffer.

Maandag 13 maart:

Dansen op de Markt

Over de uitreiking van de Geuzenpenning hebben we al geschreven. Maar niet onvermeld mag blijven dat voorafgaand aan die uitreiking leerlingen van het Lyceum VOS op de Markt bij het Geuzenmonument een dansvoorstelling gaven op het nummer Imagine van John Lennon. Er klonk een groots applaus.

Maandag 13 maart in de Grote Kerk:
Uitreiking Geuzenpenning

De voorzitter van de Stichting Geuzenpenning, mevrouw Lilian Gonçalves-Ho Kang You, noemde in haar toespraak bij de uitreiking van de Geuzenpenning de situatie in de wereld onrustbarend. "We hebben nu zelfs weer oorlog in Europa en dicht bij huis is dat ook goed merkbaar". In Vlaardingen zijn noodwoningen gebouwd om 1000 Oekraïense vluchtelingen op te vangen. "Dat gebeurt allemaal in 2023", zo zei zij. "De wereld heeft organisaties als de AAPP dringend nodig. En daarom is het belangrijk dit werk te steunen".

< v.l.n.r. mevr. Gonçalves-Ho Kang You, mevr. Vaessen en de heer Min Min.
(Foto: Rob van Herwaarden)

De Geuzenpenning werd uitgereikt door Step Vaessen, een journaliste die veel in Zuidoost-Azië heeft gewerkt en die de situatie in Myanmar goed kent. "Myanmar, het land van de schaduwen, ligt nu door de oorlog in Oekraïne die Europa in de greep heeft zelf ook in de schaduw, zo beschreef zij. Waar Oekraïners zonder aarzelen de wapens oppakken om te vechten voor hun vrijheid doen de Birmezen dat ook. "Het is dezelfde strijd, het is dezelfde vastberadenheid, het is dezelfde pijn. Het is alleen ietsjes verder van ons bed."

De heer Min Min die namens de AAPP de penning in ontvangst sprak een dankwoord en onderstreepte nog eens het doel van de organisatie. Spreek je uit tegen de mensenrechtenschendingen in Myanmar, zo bepleitte hij. Ook de Nederlandse regering moet worden aangespoord om druk uit te oefenen. Er moet actie worden ondernomen om de democratie te herstellen en een eind te maken aan het geweld.

De 12-jarige Nikki van der Kraan uit klas 1 van Het Lyceum Vos droeg haar speciaal voor de uitreiking van de Geuzenpenning geschreven gedicht 'Vrijheid' voor.

Vrijheid

Veel mensen in de wereld
leven niet in vrijheid.
Ze leven in oorlog, en zijn bang,
bang voor wat komen gaat.
Zal er vannacht weer wat gebeuren?
Worden we opgepakt en moeten we
naar een kamp? Of valt er weer een bom
en overleven we het niet?
Eigenlijk hebben we het hier in
Nederland heel goed.
Geen oorlog, genoeg eten, geen kinderarbeid,
en als je minder geld hebt
word je geholpen.
Maar toch zijn we nooit blij,
we willen meer, een nieuwe auto,
een telefoon, of op vakantie naar een warm land.
Maar in landen waar er oorlog is,
willen ze maar 1 ding: vrijheid.
Geen stress ,geen bang gevoel meer.
Gewoon weer met vrienden kunnen afspreken.
Naar school gaan, noem maar op.
Als er oorlog is weet je pas
hoe erg je de kleine dingen zal gaan missen.
Maar als je denkt aan vrijheid
denk je niet alleen aan oorlog.
Nee het kan ook zijn dat er geen recht is
voor vrijheid van meningsuiting,
of dat je niet mag zijn wie je wilt zijn.
Wij mensen willen dat dit stopt.
Klaar met de oorlog en discriminatie.
Vrijheid moet voor iedereen zijn.

Woensdag 15 maart in Kade40:

Opening Expositie in Kade40

Wethouder van cultuur Lianne van Kalken opende in Kade40 een expositie van de Oekraïense kunstenaar Katia Solodka en van het werk van deelnemers aan het project Mikmak. 'Vrijheid van expressie en de vrijheid om jezelf te zijn' zijn hier de sleutelwoorden. Katia Solodka is bij Kade40 een zogenoemde Artist in Residence. Zij woont met haar dochter sinds 2022 in Nederland. Een door KADE40 aangevraagde subsidie bij het Nederlands Letterenfonds maakte het mogelijk voor haar om weer te schilderen in een tijdelijk atelier in KADE40. Ze schildert hier de bloemen in haar tuin in de Oekraïne, die binnenkort weer in bloei zouden moeten staan. Mikmak is een project dat erop gericht is om statushouders van verschillende culturen in hun nieuwe leefomgeving samen te brengen en verder te laten integreren door middel van kunst en cultuur.

Lianne van Kalken constateerde dat Katia Solodka en de kunstenaars van Mik Mak kunnen meepraten over hoe kwetsbaar vrijheid is. Zij moesten hun thuisland achter zich laten op zoek naar een veiligere plek. 'Vluchten voor geweld laat sporen achter. Sporen in je ziel. En bij kunstenaars ook sporen in je werk', zo stelde zij.

Katia Solodka schildert geen oorlogstaferelen, geen wapperende vlaggen, niet een verscheurd land. Maar bloemen. Bloemen uit haar eigen tuin, de tuin waar ze nu zo ver van verwijderd is. Heimwee en verlangen, schoonheid en verlies, angst en hoop gaan hand in hand in deze expositie.

Lianne haalde Lucebert aan die dichtte dat alles van waarde weerloos is: een bloem is zo vertrap en vrijheid is zo vergeven.

'Maar zo lang er leven is', zo sloot de wethouder van cultuur af, 'is er ook hoop. Is er liefde en schoonheid. Zolang er mensen zijn is er kunst en een verlangen naar vrede en vrijheid. Zolang er mensen zijn, zal er wellicht oorlog blijven bestaan. Maar blijven er ook altijd Geuzen.'

De zeven deelnemers van Mik Mak die sinds mei 2022 elke vrijdag bijeenkomen in de werkplaats van KADE40 groeien niet alleen in hun creativiteit, maar leren van elkaar, genieten van elkaars muziek en leren tegelijkertijd de taal.

De gehanteerde ambachtelijke technieken zijn divers. Zo maakte de uit Iran afkomstige Hassan van ijzerdraad prachtige boompjes in verschillende formaten. Sommige van de boompjes buigen op hun voetstuk voor de wind.

Fatemeh, de vrouw van Hassan is als keramiste dolblij met de aanwezige werktuigen in de werkplaats en maakt de meest betoverende beelden en objecten in klei.

Atousa en Masoud komen ook uit Iran. Atousa maakt gebruiksvoorwerpen uit afvalmaterialen en Masoud is de kalligraaf van de groep. Hij toont in kalligrafie de namen van zijn collega's.

Sousan (Iran) maakt composities van hout, met een levendige uitstraling. Neslihan en haar dochter Reyhan uit Turkije maken het geheel aan technieken compleet. Zij maken sieraden van epoxy en klei.

Woensdag 15 maart in de Bethelkerk:

Avondgebed

Het thema was hier 'Gekwetste vrijheid, verloren onbevangingheid'. 'Via muziek, beelden, stilte en gebed proberen we wegen te vinden om datgene wat versteend geraakt is weer in te laten stromen..... Wegen om datgene in en om ons, wat te donker lijkt, terug te leiden naar het licht van de Ander en van Elkaar'.

Donderdag 16 maart in de bibliotheek De Plataan:

Birma/Myanmar, (g)een godengeschenk?

De Vlaardingse kunsthistorica Willy Atema gaf een lezing in Bibliotheek de Plataan over het land van de laureaten: 'Birma/Myanmar, (g)een godengeschenk?' Na een korte introductie van de geopolitieke situatie, in het bijzonder over de even tragische als indrukwekkende levensloop van Aung San Suu Kyi, winnares van de Nobelprijs 1999 voor de Vrede, ging de presentatie in op de meest belangrijke tempels en de even fascinerende als kleurrijke weergave van de Boeddhistische godenwereld in de Oosterse kunst. Willy Atema bereisde Myanmar in 2011. Zij kwam terug met oogstrelend fotomateriaal en verhalen: betoverend landschap, rijstvelden, boeren met ossenkarren, ontelbare kloostercomplexen, monniken, kleurrijke markten. Een land vol boeddha's in tempels! Vanuit het vliegtuig zie je ze schitterend overal opduiken – goud blinkend, reli-kitsch of in adembenemende ruïneuze tempelcomplexen, verscholen in het woud. Het mooiste geheel was wel Bagan, historie uit de 11e-13e eeuw, er staan zo'n 4.500 tempels en ruïnes. Koning Anawrahta (1044-77) stichtte er het eerste Birmese rijk. Hij wordt beschouwd als de vader van de Birmese natie.

In de posts van Willy Atema op Facebook kreeg je al een goed idee van de schoonheid van Myanmar, een land dat zij in 2011 vele weken lang bereisde. Daarmee waren ook alle mooie 'toeristische' en fotogenieke afbeeldingen wel de revue gepasseerd.

Bij haar presentatie in Bibliotheek de Plataan kwam het 'echte' werk aan de orde: wie wat waar was de Boeddha, zijn leven, zijn invloed, zijn leer. Op Boeddha's leer is weinig tegen. Vrede is de bereidheid compromissen toe te staan. Dat staat wel haaks op de geopolitieke situatie in Myanmar/Birma, zo constateerde Willy Atema.

De even tragische als indrukwekkende levensloop van Aung San Suu Kyi werd ook geschetst. Tot 1948 maakte Birma onderdeel uit van het Britse Rijk. Suu Kyi's vader 'Bogyoke' generaal Aung San (1915-1947) was degene die Birma naar die onafhankelijkheid leidde (en die dat door onderlinge twisten met de dood moest bekopen). Sinds deze onafhankelijkheid is Birma/Myanmar steeds in een burgeroorlog verwickeld geweest.

Birma is drager van het trieste predikaat 'land met de langst durende burgeroorlog'. Het land (ca 54 miljoen inwoners) telt drie hoofdgroepen (Tibeto-Birmanen, Mon-Khmer en Sino-Tai) waaronder 13

rassen Austroaziatisch (Mon, Wa, Palaung), Tibetaans-Birmees (Birmanen, Kachin, Lisu, Lahu, Akha, Naga), Chinees (Karen), Tai (Shan, Hkamti, thai) waaronder 135 subgroepen.

Iedere minderheid claimt en vecht voor 'zelfbestuur'. Dat levert 37 hopeloos verdeelde partijen op met 3.153 kandidaten voor 464 parlamentszetels. Suu Kyi's National League for Democracy leek het tij te kunnen keren, en werd in 2015 overweldigend winnaar bij de eerste vrije verkiezingen. Maar als regeringsleider waren haar handen gebonden en was het onvermijdelijk relaties met de militairen aan te gaan.

De junta greep zijn kans toen Suu Kyi in 2019 voor het Haagse Hof de genocide (2017) tegen de (moslim) Rohingya verdedigde: het leger zou pas tot de aanval zijn overgegaan na de aanval door strijders van het Rohingya Bevrijdingsleger. De wereld keerde zich abrupt tegen het voorheen zo geroemde 'rolmodel voor de vrede'. Alle ereloreaten werden haar ontnomen (behalve de Nobelprijs voor de Vrede van 1991, want dat is niet mogelijk).

De door en door corrupte junta (president Myint Swe en regeringsleider Min Aung Hlaing) lachte in zijn vuistje en greep in 2021 met groot vertoon weer de macht en zette haar en president Win Myint in geïsoleerde gevangenschap.

In Groot Vlaardingen verscheen een interview van Kor Kegel met journalist/schrijfster Minka Nijhuis, die sinds 2008 met regelmaat in Myanmar komt en die de schrijvende tegenstellingen in het land goed kent. Zij schreef in De Groene Amsterdammer het artikel 'Iedereen in Myanmar heeft een trauma'. Dat is na zo'n presentatie wel te begrijpen. Birma/Myanmar, nee, geen godengeschenk!

Zondag 19 maart in de Windwijzer:

Zin op Zondag met de Afghaanse fotojournalist Hedayatullah Amid

Zondag 19 maart deelde de Afghaanse fotojournalist Hedayatullah Amid het persoonlijke verslag over zijn evacuatie uit Kabul en wat Afghanistan nu een jaar onder controle van de Taliban te wachten staat. Het zal je overkomen: enkele weken als fotojournalist voor het persagentschap EPA (European Press Photo Agency) bij de Olympische Winter Spelen in Japan werken om daarna naar je eigen land, Afghanistan, terug te keren – en gelijk de volgende dag de machtsovernamen door de Taliban mee te maken; en vervolgens via de chaos van het vliegveld van Kaboel uiteindelijk als vluchteling in Vlaardingen terecht te komen. Dat is het verhaal van de bekroonde fotograaf Hedayat Amid, geboren in 1990 in Kaboel. Nadat hij zoveel mogelijk cursussen fotojournalistiek in Kaboel volgde, werkte hij als Senior Fotojournalist en werd uiteindelijk Hoofd Fotojournalist van EPA in Afghanistan. Zijn foto's zijn gepubliceerd in nationale en internationale bladen, zoals de Washington Post, New York Times, The Guardian, Le Monde, Der Spiegel, Telegraph, TIME, Wall Street Journal, Al Jazeera, BBC en El Pais. Sinds hij in Nederland woont, zijn foto's ook in de NRC en door het ANP gepubliceerd.

Als onderdeel van de Geuzenmaand, met als thema "Kwetsbare vrijheid", kwam Hedayatullah zijn verhaal voor het Windwijzerprogramma 'Zin op Zondag' vertellen, maar vooral veel van zijn indrukwekkende foto's laten zien. En een foto zegt meer dan duizend woorden.

De fotograaf vertelde over zijn geboorteland en liet de prachtige foto's zien die hij daar heeft gemaakt. In Groot Vlaardingen stond een lezenswaardig artikel over deze bekroonde fotograaf die onderdak heeft gevonden in Vlaardingen.

Er luisterden zo'n 75 toehoorders in De Windwijzer naar zijn indrukwekkende verhaal. Hedayat liet daarbij een doorsnee zien van het werk dat hij maakt.

Prachtige beelden van het Afghaanse platteland, maar daartegenover ook gruwelijke foto's van aanslagen en de dreiging van de oprukkende taliban.

Goed getimede foto's van sporters tijdens de Olympische Spelen in Tokyo tegenover beelden van wandelaars met hun hond in de vredige Broekpolder...

Woensdag 22 maart:

Bezoek aan Oranjehotel en Waalsdorpervlakte

Een kleine 60 leerlingen van het Geuzencollege en van de Internationale VOS, brachten net als de wandelaars van de Geuzen Wandelmars dat eerder deden, een bezoek aan het Oranjehotel en de Waalsdorpervlakte in Scheveningen.

Het Oranjehotel was de bijnaam voor de gevangenis waar de Geuzen in de Tweede Wereldoorlog hebben gevangen gezeten. Het Platform Ander Vlaardingen organiseerde deze reis en wilde op die manier deze jongeren kennis laten nemen van de geschiedenis van deze verzetsstrijders.

Thomas Meijer, de begeleidende leraar van het Geuzencollege, liet weten dat ze het als een zeer leerzame en waardevolle dag hebben ervaren. De leerlingen vonden het verhaal duidelijk en boeiend. Daarnaast waren zij onder de indruk van wat zij te horen kregen en van de dingen die zij gezien hebben. Ook namens een aantal oud-leerlingen gaf hij een groot compliment door voor juf Riekje Nieuwstraten. 'Dank voor het intrigerende en levendige verhaal. Ook de overige mensen van het Oranjehotel, en Nelleke van de Luit voor het initiatief, zeer bedankt.', zo schreef hij. < Foto: Lentiz/Geuzencollege

Donderdag 23 maart in Museum Vlaardingen:

Bram Keizerwaard vertelde over de Stolpersteine

In de Geuzenmaand hield Bram Keizerwaard voor de Vrienden van het Museum een lezing over de 'Stolpersteine' die in Vlaardingen zijn aangebracht. Stolpersteine ofwel 'Struikelstenen' zijn kleine stenen met een messing bovenkant waarop naam, geboortjaar, overlijdensdatum en plaats wordt vermeld van slachtoffers van de Nazi's.

De negen stenen in Vlaardingen liggen waar de nazi's in de Tweede Wereldoorlog mensen afvoerden die hen niet welgevallig waren, zoals Joden, Sinti's, homo's e.d. Zij moesten dit meestal met de dood bekopen.

Deze Stolperstein ligt op de Westhavenplaats 13

Vrijdag 24 maart in de Windwijzer:

The Road to Mandalay

In De Windwijzer aan de Schiedamseweg 95 werd een filmavond gehouden waarbij de film 'The road to Mandalay' werd gedraaid.

Een jonge vrouw uit Myanmar probeert in Bangkok een nieuw bestaan op te bouwen. Dat lijkt te lukken: ze vindt al snel werk, een woning én een geliefde, maar zonder papieren blijft de angst om gearresteerd en gedeporteerd te worden haar leven domineren. Aangrijpende liefdestragedie en actueel migrantenportret ineen, vol prachtige details.

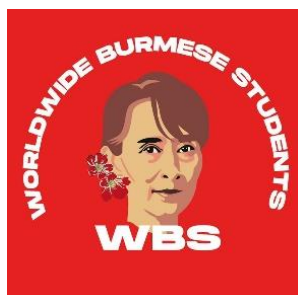
Donderdag 11 april in Museum Vlaardingen:

Ateliërgesprek over Ervaringsleren

Op 11 april werd al weer voor de 9^e keer een ateliërgesprek gehouden. Ditmaal niet in de Kroepoekfabriek, maar in Museum Vlaardingen.

Thema van het gesprek was dit keer 'Ervaringsleren' met vragen als 'Wat neem je mee van je leermeesters en de geschiedenis? Of van je eigen proces? Hoeveel vrijheid heb je om er weer vernieuwing in aan te brengen? Wat wil jij doorgeven?'

Als gast waren uitgenodigd de kunstenares **Esther Schoonhoven**, musicus **Remus Aussen** met **Karel**, één van zijn leerlingen, en de in Amsterdam studerende **Aye Kari Soe**, oprichter van de organisatie Worldwide Burmese Students en voorvechter van mensenrechten.

Elma Oosthoek leidde het gesprek en liet de gasten iets vertellen over hun persoonlijke ervaringen met leren.

Remus Aussen bijvoorbeeld vertelde dat hij al zo'n 45 jaar als bassist op de podia staat en dat hij met verschillende muziekstijlen is opgegroeid. Maar ook is hij muziekdocent in hart en nieren. "Niks mooiers dan een leerling die ineens ontdekt dat hij het instrument een nummer lang 'beheerst!'. Je ziet dan dat ineens alles samenkomt waar je samen aan gewerkt hebt: groove, toon, techniek, geluid, feel en zinsbouw." Een inspirerende les voor zichzelf was een interview dat hij had met een basgitarist voor het magazine *De Bassist* die hem vertelde dat hij de muziek in zijn hoofd visualiseerde op de hals van zijn gitaar. Net zoals een beeldhouwer al 'zicht' heeft op het beeld dat hij onthult uit een blok graniet.

Zijn leerling **Karel** die bij het gesprek op de contrabas speelde vertelde dat hij nu nog vooral de techniek aan het leren was. Nu speelt Remus hem nog voor, maar in de toekomst hoopt hij op dit instrument zijn eigen toon te kunnen creëren.

Geen oplagen, maar series

Kunstenares **Esther Schoonhoven** werkt op een veelzijdige manier met grafiek. Ze vertelde dat zij voor haar werk put uit zo'n 15 jaar aan persoonlijke herinneringen. Flarden van wat is geweest. Een afdrukresultaat kan leiden tot teleurstelling of blijdschap. Is het bevredigend dan speelt ze hier verder mee door steeds nieuwe lagen aan de druk toe te voegen. Elke drukgang vormt de grondstof voor het werk waar je mee verder gaat, zo lichtte ze toe. Zo ontstaat bij haar een serie rond een thema en geen oplage van steeds hetzelfde werk. Esther heeft zelf geen behoefte aan een gesprek over het werk. De kijker moet maar zelf bepalen wat ie er mee kan. Voor haar geldt het proces van de totstandkoming als het belangrijkste.

Tap on it foto-ets op spiegel met koperdraad (2018), werk van Edith Schoonhoven op de expositie. grafisch atelier minnigh

Strijden voor democratie

De pas 22-jarige **Aye Kari Soe** zet zich al jong in voor mensenrechten. Geboren in een Thais vluchtelingenkamp, nota bene op 10 december, de Dag van de Mensenrechten, beseft ze hoe bevoorrecht ze is om in Nederland te mogen wonen zonder de angst dat je zomaar vermoord kan worden. Ze vertelt dat na de verkiezingen waarbij Nobelprijswinnaar Aung San Suu Kyi

regeringsleider werd er een relatieve rust heerste in Myanmar. 'We gaan de vrijheid krijgen waar we naar verlangen', zo werd daar gevoeld. Maar nog geen twee jaar later greep het leger weer de macht en weg was dat gevoel. Iedereen kan nu zomaar worden opgepakt. Aye Kari is er continu mee bezig. Wanneer ze zich even is gaan douchen ervaart ze daarna een schuldgevoel wanneer blijkt dat ze alweer zeven berichten heeft gemist van vrienden die haar hulp inroepen. 'Je voelt je heel machteloos, maar je wilt toch alles doen wat je kunt om mensen te helpen'. Ze gaat voorzover in haar vermogen ligt de barricaden op om de dictatuur tot stoppen te dwingen. Zo spreekt ze hierover met Tweede Kamerleden en in het Europees Parlement.

Leren onder druk

Na de pauze vraagt Elma haar gasten hoe het is om onder druk te moeten werken. Voor Edith Schoonhoven neemt het overleven dan toe. Ze kan dan niet meer vrij associëren, terwijl dat juist de kern is van haar werk. Wanneer je op je hoede moet zijn kan je niet meer dwalen of zwerven. Of fouten durven maken.

Ook Remus ervaart in de muziek dat willen dwalen. Kunnen spelen wat je wil. De ruimte die je hiervoor nodig hebt moet niet onder druk worden gezet.

Op de zender DVB werd een korte reportage over het gesprek met Aye Kari uitgezonden. De DVB (Democratic Voice of Burma) is een in Oslo geregistreerde non-profit Birmese mediaorganisatie die zich inzet voor onafhankelijke en verantwoordelijke journalistiek.

DVB TV News · Volgen
Gisteren om 11:37 ·

အရပ်သားရာနဲ့ချီ သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ကန့်ဘလူ ပဇိကွီးရွာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု အကြောင်းကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုအတွင်း နယ်သာလန် အစိုးရနဲ့ ပြည်သူတွေ သိရှိအောင် မြန်မာပြည်ဘွား တိုင်းရင်းသူ တစ်ယောက်က ဆွေးနွေး ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။
#DVBTV #NEITHERLAND #KANTBLU_TALK #WhatsHappeningInMyanmar

Tijdens een vergadering in Nederland besprak een inwoner uit Myanmar de luchtaanval van het dorp Kanbalu Pazigy van de militaire raad waarbij honderden burgers om het leven kwamen, om de Nederlandse regering en het publiek bewust te maken.
#DVBTV #NEITHERLAND #KANTBLU_TALK #WhatsHappeningInMyanmar

Vertaling verbergen · Deze vertaling beoordelen

YOUTUBE.COM
ပဇိကွီးရွာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု နယ်သာလန်နိုင်ငံမှာ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ် - DVB News
အရပ်သားရာနဲ့ချီ သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ကန့်ဘလူ ပဇိကွီးရွာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု အကြောင်းကို ...

2,5 d. 22 opmerkingen 72 keer gedeeld

Zie: [ပဇိကြီးရှု လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု နယ်သာလန်နိုင်ငံမှာ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ် - DVB News - YouTube](#)

Bombardement

Aye Kari vertelt dat ze die ochtend bericht kreeg over het bombardement op het dorpje Pa Zi Gyi in Myanmar waarbij meer dan 100 mensen zijn omgekomen. Ze is de collegezaal uitgelopen en huilend naar huis gegaan. Er is voor velen de druk om een papiertje te halen, maar waar gaat het nu eigenlijk om? Zij kon haar aandacht er niet meer bij houden. Niet iedereen begrijpt dat altijd even goed. Toch wil Aye Kari positief blijven denken. Als je straks oud bent, zo zegt ze, en je hebt alleen maar toegekeken, nee, dat kan ik niet laten gebeuren. Iedereen heeft een rol, een betekenis voor de revolutie. En ik heb de vaardigheden om er wat aan te kunnen doen, zo besluit ze vechtlustig haar verhaal.

Bloedigste aanval leger Myanmar sinds de staatsgreep

In het plaatsje Pa Zi Gyi in Myanmar verzamelden zich dinsdagochtend 11 april 2023 honderden dorpelingen om de opening van een kantoortje van de regering in ballingschap te vieren. Ze komen vroeg bij elkaar om de hitte van de dag te vermijden. Er wordt gegeten en kinderen dansen. Boven hen verschijnt een bommenwerper die zijn dodelijke lading midden tussen de menigte laat vallen. Pa Zi Gyi wordt platgebombardeerd. Overal liggen verbrande lijken, lichaamsdelen en gewonden. Overlevenden proberen te redden wat er te redden valt en er wordt gezocht naar gewonden om ze te helpen. Dan verschijnen legerhelikopters aan de horizon en de boordmitrailleurs openen het vuur op de dorpelingen die met reddingswerkzaamheden bezig zijn... (Trouw, 13 april 2023)

In Trouw van 13 april 2021 reageerde Min Min van de Assistance Association of Political Prisoners (AAPP), die politieke gevangenen en hun families bijstaat in Myanmar (en die dit jaar de Geuzenpenning in ontvangst nam) vanuit Londen gelaten op de internationale veroordelingen naar aanleiding van dit bombardement. “Wat ik niet begrijp is dat de VN en al die landen alleen maar sorry zeggen en het afkeuren, maar verder niets doen. Moet er eerst een nieuwe holocaust plaatshebben? Er moet nu worden ingegrepen.”

3 De Financiële kant

Subsidie en bijdragen van derden

Op grond van het ontwerpprogramma kende de Gemeente Vlaardingen aan de Stichting Geuzenmaand een bedrag van € 11.000 subsidie toe.

Naast de door de gemeente toegekende subsidie werden ook financiële bijdragen cq. garanties toegezegd door Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. (€ 5.000) en het De Groot Fonds (€ 3.605).

Van de garantie van het De Groot Fonds hoefde geen gebruik te worden gemaakt.

Naast deze toezeggingen mocht de stichting zich verheugen in een groot aantal giften.

Hieronder ziet u een overzicht van de Baten en lasten en van de Balans per eind 2023.

Bij een controle door de heer D. de Beer is op 26 maart 2024 de financiële administratie over het jaar 2023 in orde bevonden.

Baten		Lasten	
Giften particulieren	€ 622,50	Kosten activiteiten	€ 16.505,29
Giften instanties		Organisatie/overheadkosten	€ 107,67
- Gemeente Vlaardingen	€ 11.000,00	Bankkosten	€ 191,39
- Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.			
	€ 5.000,00		
- Rotary Vlaardingen	€ 105,00		
Totaal giften instanties	€ 16.105,00		
<i>Inkomsten</i>	<i>€ 16.727,50</i>	<i>Lasten</i>	<i>€ 16.804,35</i>
		Saldo baten en lasten 2022	
		-/- €	76,85

Activa		Passiva	
Debiteuren	€ 00,00	Resultaat voorgaande jaren	
Kas/bank		Bestemmingsreserve	€ 00,00
Bankrekening	€ 399,48	Algemene reserve	€ 476,33
		Resultaat 2023	
		Algemene reserve	-/- € 76,85
		Crediteuren	€ 00,00
		Leningen	€ 00,00
<i>Totaal activa</i>	<i>€ 399,48</i>	<i>Saldo passiva en eigen vermogen</i>	<i>€ 399,48</i>

4 Publiciteit

Vrijwel wekelijks publiceerde het huis-aan-huisblad Groot Vlaardingen gedurende de Geuzenmaand berichten die betrekking hadden op activiteiten die in het kader van deze themamaand door diverse groeperingen werden georganiseerd.

Op verzoek van de Stichting Geuzenmaand nam journalist Kor Kegel diverse interviews af. Dit leidde tot de volgende artikelen:

Op verzoek van de Stichting Geuzenmaand nam journalist Kor Kegel diverse interviews af. Dit leidde tot de volgende vijf artikelen:

- Groot Vlaardingen, 1 maart 2023:
'Kim Putters opent Geuzenmaand: "Herdenken vraagt om luisteren"'
- Groot Vlaardingen, 8 maart 2023:
'Geuzenmonument 40 jaar: Over de voorhoede, die het vuur ontstak...'
- Groot Vlaardingen, 15 maart 2023:
'Hedayat Amid laat met zijn foto's het beeldschone van Afghanistan zien'
- Groot Vlaardingen, 22 maart 2023:
'Jongeren hebben aan de vrijheid geproefd en laten die zich niet afnemen'
- Groot Vlaardingen, 29 maart 2023:
'Alex Boogers: Onverzettelijkheid zit in de grond van Vlaardingen geharkt'

Daarnaast werden in deze krant door de redactie ook berichten geplaatst over o.a. de uitreiking van de Geuzenpenning, de Tweede Geuzen Wandelmars, de lezing van Willy Atema en de kunstexposities in Museum Vlaardingen en Kade40.

Voor de direct betrokkenen en later ook in bredere kring is zes keer een Nieuwsbrief Geuzenmaand uitgebracht.

5 Betrokken organisaties

Bij de in het kader van de Geuzenmaand georganiseerde activiteiten waren de volgende organisaties betrokken:

- Amnesty International, Afdeling Vlaardingen
- Bureau Kunst en Kunde
- De Bibliotheek de Plataan
- De Internationale School/VOS
- De Kroepoekfabriek
- De Windwijzer
- Grote Kerk
- Historische Vereniging Vlaardingen
- Kade40
- Lentiz/Geuzencollege
- Mediateam Gemeente Vlaardingen
- Museum Vlaardingen
- Nationaal Museum Oranjehotel
- Platform Ander Vlaardingen
- Serviceteam Vlaardingen
- Stadsgehoorzaal
- Stichting Flagen
- Stichting Kracht van Vrouwen Vlaardingen
- Stichting Geuzenmaand
- Stichting Geuzenpenning
- Wandelvereniging Het Blauwe Vaasje

Vlaardingen, 27 maart 2024

Dit Jaarverslag is goedgekeurd door het Bestuur van de Stichting Geuzenmaand

*De **Stichting Geuzenmaand** stelt zich ten doel de Vlaardingse bevolking meer bewust te maken van het gedachtegoed van de verzetsgroep 'De Geuzen' en de vertaling daarvan naar de tijd waarin we leven. Daartoe organiseert de stichting jaarlijks culturele en educatieve activiteiten in de breedste zin van het woord in de maand maart. Onze activiteiten worden financieel gesteund door de Gemeente Vlaardingen, het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. en het De Groot Fonds.*

